

Move on Green

Newsletter nr 4

Sierpień 2013

Spis treści

Spotkanie w mieście Larissa	1
Pociąg Pelion w Tesalii	2
LIMIT4WEDA	2
Aktualności od Partnerów...	3
Partnerzy projektu	4
MOG w Rzymie	5
Promocja wyników projektu - Larissa	6

Spotkanie w mieście Larissa, w Grecji

Partnerzy MOG spotkali się w Tesalii w dniach 28–30 maja 2013. Przy tej okazji dyskutowano głównie o tym, w jaki sposób należy zorganizować spotkania dwustronne między partnerami eksportującymi i importującymi dobre praktyki, aby zapewnić szybki, efektywny i sprawny transfer. Ponadto partnerzy pracowali nad projektem dokumentu programowego, którego celem jest podjęcie na poziomie europejskim kwestii zrównoważonej mobilności na obszarach wiejskich, a także nad ostateczną wersją dokumentu zawierającego Zbiór Dobrych Praktyk. Podczas wizyty studyjnej przedstawiciele partnerów MOG mieli okazję przeżyć osobiście wycieczkę zabytkowym pociągiem Pelion oferowaną turystom przez Grecką Spółkę Kolejową TRAINOSE S.A., która wspiera realizację MOG. Mogli też zaobserwować jak ważne jest to działanie dla tożsamości lokalnej, zrównoważonego rozwoju i spójności społecznej. Podczas tej przejażdżki, przedstawiciel Laboratorium Optymalizacji Systemów z Uniwersytetu w Tesalii (będącego doradcą technicznym Regionu Thessaly) przedstawił innowacyjne metody wspierania mobilności na poziomie regionu.

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt finansowany przez Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego oraz program
INTERREG IVC

*Treść niniejszego Newslettera odzwierciedla opinie jej autora.
Instytucja Zarządzająca nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie przedstawionych tutaj informacji.*

Dobre praktyki

Pociąg Pelion w Tessalii

Kolejka Pelion to podstawowy element oferty turystycznej w okolicach Góry Pelion, zwłaszcza w okresie letnim, gdy do portu Volos przyplývają statki wycieczkowe. Tory kolejowe zostały zbudowane w dwóch etapach w okresie od 1894 do 1903 roku i mają szerokość 60 cm. Obecnie do eksploatacji nadaje się jedynie odcinek 16 km (przy czym długość całego szlaku wynosi 29 km). Do 1950 roku pociąg był wykorzystywany regularnie jako środek transportu w okolicach Volos, stolicy Prefektury Magnesii. Jednak na skutek rozwoju sieci dróg i ruchu samochodowego w częściach Volos, przez które przejeżdżał pociąg, linia kolejowa została zamknięta w 1971 roku, i dopiero w 1996 roku została ponownie uruchomiona jako atrakcja turystyczna. Połączenie tradycyjnego środka transportu z zachwycającą scenerią (m.in. 10 pięknych mostów kolejowych zaprojektowanych i zbudowanych przez słynnych inżynierów, np. De Chirico; dwa tunele; oryginalna sztuka ludowa i mity oraz legendy z prze-

szłości, nawet z czasów starożytnych) dostarczają zwiedzającym niezapomnianych wrażeń o silnym ładunku emocjonalnym.

Połączenie krajobrazów górskich i morza, zachwycające widoki oraz zabytkowe wioski – w takim miejscu koniecznie należy tworzyć warunki życia korzystne dla ludzi i przyjazne dla środowiska naturalnego. Społeczności lokalne w oparciu o Kolejkę Pelion budują swoją nową tożsamość i tworzą nowe perspektywy dla zrównoważonego rozwoju na dziś i dla przyszłych pokoleń

Mobilność i technologie informatyczne dla obszarów o niskim zapotrzebowaniu na usługi - LIMIT4WEDA

Projekt jest finansowany w ramach Programu MED 2007-2013 i jego głównym celem jest opracowanie narzędzi pozwalających na wykonanie analiz i wdrażanie nowatorskich inicjatyw zmierzających do poprawy efektywności transportu publicznego na obszarach o niskim zapotrzebowaniu na usługi.

W ramach projektu zbadano i przeanalizowano różne dostępne technologie i aplikacje. Przystudiuowano przykłady działań specjalnych z terenu całej Europy i określono optymalne metody realizacji, które stanowią podstawę dla opracowywanych Wytocznych i polityki.

Zbadane i przetestowane technologie i aplikacje to m.in.:

- Bilety zintegrowane.
- Info – Mobility: Usługi informacyjne dla podróżnych.
- Transport na żądanie / na życzenie: usługi Call-a-bus.
- Wspólne przejazdy: Carpooling, wspólne korzystanie z samochodu i inne podobne formy.
- Przejazdy na rowerze – Rower publiczny.
- Systemy energooszczędnych środków transportu na słabo zaludnionych obszarach.
- Innowacyjne systemy opłat i finansowania.

Aktualności od Partnerów...

Burgenland

W ramach unijnego projektu "Fertő-Hanság mobile", wydłużona została trasa rowerowa "B22-Hanság Cycling route". Obecnie B22 prowadzi od zabytkowego mostu w Andau wzdłuż kanału Hanság na zachód do

nowego mostu Baron Berg Gusztáv Brücke. Z tego miejsca można dotrzeć do oryginalnej trasy B22 jadąc przez wioski Wallern i Taden. Nowa trasa rowerowa prowadzi też do węgierskiego miasta Kapuvár w odległości ok. 15 km; nowoczesne miejsca na wypoczynek, wieże widokowe i tablice informacyjne pozwalają rowerzystom zapoznać się z tym obszarem o dużym znaczeniu historycznym i przyrodniczym. Stacje obsługi rowerów w okolicach Kapuvár, Wallern i Taden oferują rowerzystom drobne naprawy sprzętu.

Dobre wiadomości z Hiszpanii

3 miliony przeznaczone na poprawę komunikacji na obszarach wiejskich w Aragonii

Władze lokalne Aragonii przyznały pomoc w wysokości 3 milionów na rzecz komunikacji na obszarach wiejskich. Jesus Díez Grijalbo, Dyrektor Wydziału Transportu autonomicznego zarządu regionu ogłosił ten fakt podczas uroczystości otwarcia nowego centrum logistycznego spółki transportowej Hife (posiadającej koncesję na wszystkie cztery niezależne linie komunikacyjne będące własnością samorządu regionalnego Aragonii) w Alcañiz (Teruel), oraz oddania do użytku nowych pojazdów przeznaczonych dla linii Alcañiz-Saragossa. Wsparcie ze strony zarządu regionu obejmuje dotacje dla posiadaczy koncesji, których działalność jest defi-

cytowa, a także kontrakty gwarantujące usługi transportowe na rzecz ludności. Ponadto, Wydział Edukacji przyznał spółkom transportowym dotację w wysokości 15 mln Euro. Dzięki tej inwestycji można na przykład zapewnić obsługę ok. 40 tras szkolnych w Dolnej Aragonii i we wschodniej części regionu – całkowity budżet tego działania wynosi 1,5 mln Euro.

Program Transport na Żądanie oferuje system, w ramach którego pojazdy świadczące usługi regularnie mogą dojechać do małych, oddalonych miejscowości (posiadających kiepskie połączenia komunikacyjne) wtedy, gdy mieszkańcy ich potrzebują. System ten pozwala zwiększyć niezawodność usług komunikacyjnych, gwarantuje ich dostępność dla ludności przy jednoczesnej optymalizacji istniejących zasobów.

Uwzględniając powyższe fakty, portugalski region Santarem wdrożył u siebie ten system. Będzie on wzorowany na systemie działającym od 9 lat w Castilla y León, gdzie do tej pory zarezerwowano ponad 2 miliony przejazdów. Jedyną różnicą to cena biletów - od 1,6 do 5,1 Euro podczas gdy użytkownicy w Hiszpanii za tę usługę płacą zaledwie 1 Euro. Ponadto, Portugalia nie jest jedynym krajem, dla którego ta inicjatywa na rzecz transportu na obszarach wiejskich okazała się interesująca. Również Polacy, Holendrzy i Szwedzi kontaktowali się w tej sprawie z właściwym wydziałem Zarządu Regionu.

Czy transport kolejowy jest zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju?

Cayetana Recio Blitz

Artykuł ten jest odpowiedzią na komunikat Ministerstwa Rozwoju, zgodnie z którym na terytorium Hiszpanii zlikwidowanych zostanie 48 nierentownych tras kolejowych średniego zasięgu, a kursy realizowane na kolejnych 127 trasach zostaną ograniczone średnio o 32%.

Zakłada się, że zamknięcie kilkudziesięciu linii kolejowych w Hiszpanii, gdzie niektóre są w złym stanie lub przynoszą deficyt, spowoduje bezpośrednio lub pośrednio zmianę popytu na usługi kolejowe oraz będzie mieć wpływ na środowisko.

W rzeczywistości transport kolejowy jest najbardziej odpowiedni dla hiszpańskiego modelu zrównoważonego rozwoju, ze względu na niskie zużycie paliw, możliwość dostosowania do odnawialnych źródeł energii oraz niewielki poziom emisji zanieczyszczeń. Ponadto decyzja o likwidacji usług uznawanych za nierentowne nie powinna opierać się na obecnych poziomach wykorzystania zasobów, gdy nie zastosowano modelowania efektywności kosztowej ani polityki zmierzającej do stymulowania popytu.

Istnieje wiele metod doskonalenia, które doprowadziłyby w przyszłości do wzrostu popytu dzięki zastosowaniu ogólnej sieci połączeń kolejowych. Zdecydowanie, Hiszpania powinna promować usługi kolejowe, aby rozwijać zrównoważone formy transportu...

Partnerzy Projektu

13 partnerów uczestniczy w projekcie MOG. Każdy Newsletter zawiera prezentację dwóch z nich.

Rada Wysp Szetlandów

Wyspy Szetlandy to najbardziej na północ wysunięta samorządowa jednostka terytorialna Wielkiej Brytanii. Rada Wysp Szetlandów w pełni kontroluje politykę lokalną, oraz realizację usług komunikacyjnych na terytorium Szetlandów. Prognozy wskazują na szybkie starzenie się społeczeństwa, co prowadzić będzie do wzrostu zapotrzebowania na usługi transportu publicznego w przyszłości. Jednym z najpoważniejszych problemów dla władz samorządowych jest wpływ transportu na środowisko, ponieważ ustawowo ochroną przyrody objęto obszar 19852 ha, czyli 13,5% całkowitej powierzchni Szetlandów. **Na całym terenie wysp dominuje transport drogowy, z przewagą prywatnych pojazdów.** Eksploatacja **promów zapewniających połączenie między lądem stałym a wyspami zewnętrznymi** również ma istotny wpływ na ilość paliw zużywanego na obszarze regionu. Szetlandy uczestniczą w projekcie MOG, aby osiągnąć korzyści w drodze współpracy z innymi państwami oraz poprzez wymianę najlepszych praktyk i doświadczeń z pozostałymi partnerami w zakresie transportu publicznego. Ponadto, Szetlandy mogą stanowić przykład dla innych regionów, jeśli chodzi o wykorzystanie **pojazdów elektrycznych/hybrydowych dla potrzeb transportu publicznego.**

Move on Green

MOG na konferencji w sprawie ogólnoeuropejskiej polityki górskiej w Rzymie

Laura Gascón Herrero z Teruel miała wystąpienie na temat usług i mobilności podczas europejskiej konferencji zorganizowanej w Rzymie w dniach 6-7 czerwca, przez stowarzyszenie Euromontana oraz włoską sieć regionów wiejskich. Konferencja poświęcona była kwestiom planowania funduszy europejskich na rzecz żywienia regionów górskich do roku 2020. W swojej prezentacji przedstawiła dobrą praktykę ISEAL, jako przykład działań objętych projektem Move on Green, i w ten sposób przybliżyła 80 uczestnikom Warsztatu II założenia MOG oraz znaczenie problemu mobilności dla planowania przyszłych polityk. Postęp w zakresie mobilności będzie możliwy w dłuższej perspektywie czasowej tylko wtedy, gdy podmioty ustalające politykę, obecnie działające na rzecz umów partnerskich i konkretnych programów, w pełni zaakceptują potrzebę zwrócenia uwagi na kwestie mobilności na obszarach wiejskich. Prezentację można pobrać na [portalu konferencji](#).

Ministerstwo Infrastruktury i Rolnictwa

Brandenburgia jest to jeden z krajów związkowych Republiki Federalnej Niemiec. Ministerstwo Infrastruktury jest odpowiedzialne za planowanie przestrzenne, gospodarkę mieszkaniową, transport i rolnictwo. Zatem odpowiada również za organizację komunikacji we wszystkich częściach regionu.

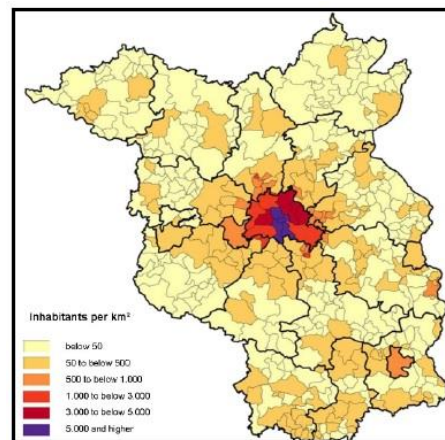
Brandenburgia usytuowana jest we wschodniej części Niemiec, wzdłuż granicy z Polską. Posiada prawie 6 milionów mieszkańców i bardzo zróżnicowaną gęstość zaludnienia.

Ministerstwo zwraca szczególną uwagę na okręg Uckermark. Jest to tradycyjnie region rolniczy z dużą ilością obszarów chronionych.

Problemy regionu Uckermark związane są ze zmianami klimatycznymi, ochroną przyrody, migracją ludności i rozwarstwieniem społeczeństwa.

Ministerstwo musi uporać się z następującymi problemami:

- Ograniczone możliwości zaspokojenia indywidualnych oczekiwań dotyczących mobilności
- Rosnące potrzeby osób starszych, nieproporcjonalnie niska oferta usług skierowanych do młodzieży
- Rosnące koszty transportu publicznego dla uczniów
- Ograniczone zasoby finansowe władz lokalnych i odpowiedzialnych za transport.

Kontrasty: Gęstość zaludnienia

Uckermark w Regionie Berlin/Brandenburg

Promocja wyników projektu – Larissa

22 lutego 2013 w siedzibie władz samorządowych Tesalii, w mieście Larissa, odbyła się duża regionalna impreza w ramach projektu Move On Green. Wszyscy najważniejsi interesariusze z sektora publicznego i prywatnego uczestniczyli w spotkaniu, na którym omawiano kwestie zrównoważonej mobilności na obszarach wiejskich, a także opracowano projekt strategii regionalnej na lata 2014 - 2020. Wszystkie strony reprezentujące władze samorządowe i agencje rozwoju, spółki kolejowe, przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej, firmy taksówkarskie, stowarzyszenia zawodowe a także społeczeństwo, wyraziły poparcie dla potrzeby maksymalnego wykorzystania wyników MOG najpóźniej w pierwszym półroczu 2014. W drodze poszerzonych dyskusji merytorycznych, warsztatów i rozmów w trakcie spotkania oraz analizując sytuację obecną i perspektywy na przyszłość osiągnięto porozumienie w sprawie kolejnych kroków. Wyniki MOG będą uwzględnione w propozycji, którą Region Thessaly przedstawi w październiku 2013 na forum Komisji Europejskiej w ramach inicjatywy Innowacyjność w Regionach.

Odwiedź nas na Facebooku,

www.facebook.com/MoveOnGreen

Wejdź na portal naszego projektu:

www.moveongreen.eu

lub odwiedź stronę:

<http://www.umwp.podkarpackie.pl/index.php/fundusze-ue/2007-2013/europejska-wspopraca-terytorialna/mog>

Stopka MOG - MOVE ON GREEN

Redaktor

György Fekete

Kierownik projektu

CTRIA Nonprofit Ltd.

E-mail: gyorgy.fekete@kdriu.hu

H-8000 Székesfehérvár,

Seregélyesi út 113.

Ancuța Pasca

Kierownik projektu

Euromontana

E-mail:

Ancuta.Pasca@euromontana.org

Więcej informacji na temat MOG
można uzyskać od:

Laura Gascón Herrero

Koordynatorka projektu

Samorząd lokalny Regionu Teruel

E-mail: mog@dpteruel.es

**Oficina de Programas Europeos,
Plaza San Juan 7, 44071 Teruel.
Spain**

Partnerzy MOG

1. Prowincja Teruel, ES
2. SODEBUR, ES
3. Region Thessaly, GR
4. Region Epirus, GR
5. Rada regionu Shetland Island, UK
6. Euromontana, FR
7. Agencja Rozwoju Innowacji Centralnego Regionu Transdunajskiego, HU
8. Zarząd Regionu Burgenland, AT
9. Centrum Wsparcia Biznesowego BSC Ltd. Kranj, SI
10. Organizacja West-Pannon Nonprofit Ltd., HU
11. Region Vidzeme, LV
12. Województwo Podkarpackie, PL
13. Ministerstwo Infrastruktury i Rolnictwa Brandenburgii, DE

Improving

sustainable transport

in rural and mountain areas

